

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: Filozofia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: 28-29 listopada 2020 roku

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu3

- 1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej3
- 1.2. Informacja o przebiegu oceny3

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów4

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia54

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się54

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się7

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie12

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry1414

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie1615

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku18

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku22

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia24

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach28

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów30

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)31

5. Załączniki:32

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia32

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

1. dr hab. Piotr Sikora, członek PKA – Przewodniczący;
2. dr hab. Natasza Szutta, ekspert PKA;
3. prof. dr hab. Leon Miodoński, ekspert PKA;
4. Jakub Bator - Ekspert ds. studenckich;
5. Paweł Napieralski - Ekspert ds. pracodawców;
6. Mateusz Kuliński – Sekretarz Zespołu Oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filozofia prowadzonym na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II w Lublinie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena odbyła się w roku akademickim 2011/2012 i zakończyła wydaniem oceny wyróżniającej (Uchwała Nr 1035 /2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 grudnia 2011 r.). W trakcie wizytacji PKA sformułowała zalecenia, które zostaną przedstawione i omówione w dalszej części raportu i które – jak ustalono w trakcie wizytacji – zostały zrealizowane. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i Wydziału oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, Biura Karier oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje i zalecenia, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Filozofia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Filozofia	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 punktów ECTS 4 semestry / 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	90 godzin / 1 punkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat, magister.	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	36	34
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1980	990
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	169	100
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	171	114
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67	78

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filozofia prowadzonym na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim są zgodne ze strategią Uczelni, która w statucie formułuje swoje podstawowe zadanie – „poszukiwanie i przekazywanie prawdy poprzez prowadzenie badań naukowych w duchu idei veritas in caritate oraz w harmonii między nauką i wiarą, idea universitas magistrorum et scholarium wyraża się we wspólnym dążeniu do wiedzy, z zachowaniem wolności i odpowiedzialności oraz przy poszanowaniu godności każdej osoby ludzkiej”. Nauczanie filozofii na KUL ma szczególne znaczenie, ponieważ takie przedmioty jak logika, historia filozofii i etyka są zapisane jako przedmioty misyjne w programie studiów każdego kierunku prowadzonego na Uczelni.

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim jest prowadzona wielokierunkowa działalność naukowo-badawcza w dyscyplinie filozofia, we wszystkich jej najważniejszych subdyscyplinach. Dowodem tego są liczne prace naukowe z zakresu filozofii publikowane w najlepszych czasopismach filozoficznych i wydawnictwach naukowych. Wiele z nich jest nagradzanych i wyróżnianych w prestiżowych konkursach naukowych. Realizowane są granty naukowe w dyscyplinie filozofia, finansowane przez instytucje państwowe i prywatne (m.in. NCN, Fundacja Nauki Polskiej).

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku mieszczą się w dyscyplinie filozofia, do której jest przyporządkowany kierunek. Absolwenci studiów filozoficznych na KUL posiadają m.in. zaawansowaną wiedzę ogólną (I stopień) oraz pogłębioną wiedzę szczegółową (II stopień) z zakresu głównych subdyscyplin filozoficznych (m.in. etyki, historii filozofii, logiki i metafizyki), znają i rozumieją pojęcia, metody analizy i interpretacji różnych form wypowiedzi filozoficznych. Posiadają umiejętności interpretowania i analizy tekstów filozoficznych. Potrafią argumentować, stosując terminologię specjalistyczną, wykorzystując przy tym poglądy własne lub innych autorów. Tłumaczą pojęcia i teksty filozoficzne z języków klasycznych (np. łaciny) i nowożytnych (np. angielskiego). Są gotowi do samodzielnej analizy różnych sytuacji i problemów życiowych oraz samodzielnego formułowania propozycji ich rozwiązywania.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku były i są na bieżąco konsultowane zarówno z interesariuszami wewnętrznymi (studentami) oraz zewnętrznymi (pracodawcami) z otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy opiniują wszelkie zmiany dokonywane w programie studiów. Od 2012 roku istnieje uchwalony przez RWF KUL określony tryb opiniowania programów kształcenia na Wydziale przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Studenci wnoszą różne propozycje zmian w programie studiów, zarówno w odniesieniu do treści kształcenia, jak i formy prowadzonych zajęć. Pracodawcy wyrażają opinie, czy zmiany proponowane w programach studiów odzwierciedlają aktualne zapotrzebowanie na rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną filozofia, do której jest przypisany oceniany kierunek. Uwzględniają także wymogi stawiane kierunkom kształcenia o profilu akademickim. Absolwenci kierunku filozofia I stopnia są przygotowani do prowadzenia pracy badawczej, a II stopnia podejmują pierwsze próby prowadzenia takiej działalności, czego wyraz dają w przygotowywanych pod kierunkiem wybranych przez siebie promotorów pracach dyplomowych. Efekty uczenia się są ponadto zgodne z odpowiednim poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji – I stopień z 6 poziomem (m.in. „posiada zaawansowaną wiedzę i rozumienie faktów, teorii oraz złożonych zależności między nimi”), a II stopień z 7 poziomem (m.in. „w pogłębiony sposób zna i rozumie wybrane fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi”). Zakładane efekty uczenia się są także typowe dla dyscypliny filozofia i odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w jej obszarze oraz działalności naukowej pracowników uczelni prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku. Nadto uwzględniają one kompetencje badawcze i społeczne oraz umiejętność komunikowania się w wybranym obcym języku nowożytnym na odpowiednim poziomie – studia I stopnia B2, II stopnia B2+. Efekty uczenia się przyjęte na kierunku filozofia KUL są sformułowane w sposób zrozumiały i są możliwe do osiągnięcia po zrealizowaniu przyjętego na ocenianym kierunku programu nauczania. Można także w oparciu o zakładane efekty uczenia się stworzyć stosowny model weryfikacji stopnia ich osiągnięcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1.

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filozofia KUL są zgodne z misją i strategią rozwoju Uczelni. Są one na bieżąco konsultowane z otoczeniem wewnętrznym (studenci) i zewnętrznym (kulturowo-biznesowe gremia doradcze). W KUL są prowadzone wielokierunkowe badania naukowo-badawcze i rozwojowe w zakresie filozofii.

Efekty uczenia się na ocenianym kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przypisany oceniany kierunek. Stosują się do wymogów stawianych kierunkom o profilu ogólnie-akademickim oraz odpowiadają właściwym poziomom PRK z odpowiednimi poziomami (6 – studia licencjackie I stopnia i 7 – studia II stopnia). Są nadto specyficzne dla dyscypliny filozofia i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w jej obszarze oraz zakresem działalności naukowej uczelni w dyscyplinie filozofia. Są trafnie i realistycznie sformułowane oraz pozwalają na weryfikację poziomu ich osiągnięcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe przedmiotów ujętych w programie studiów filozoficznych prowadzonych w KUL są zgodne z zakładanymi efektami uczenia się. Dokładna analiza sylabusów zajęć oraz hospitacje przeprowadzone przez zespół oceniający PKA pozwalają na wniosek, że uwzględniają one aktualny stan wiedzy w dyscyplinie filozofia. Świadczą o tym zagadnienia podejmowane w trakcie zajęć, których zakres tematyczny jest zgodny z dorobkiem historycznym dyscypliny filozofia oraz najnowszymi badaniami prowadzonymi w jej obszarze oraz zalecana literatura obejmująca zarówno dzieła klasyków filozofii, jak i najnowsze publikacje naukowe na temat współcześnie diskutowanych problemów filozoficznych we wszystkich najważniejszych subdyscyplinach filozoficznych. Na uczelni są prowadzone badania naukowe w zakresie odpowiadającym treściom programowym ujętym w programie studiów.

Treści programowe studiów filozoficznych na KUL są specyficzne dla dyscypliny jaką jest filozofia i kompleksowo ujmują jej problematykę. W skład programu wchodzi przedmioty, które reprezentują wszystkie najważniejsze dyscypliny filozoficzne, a niektóre z nich jak np. filozofia przyrody znajdują w nim szczególnie ważne miejsce (I stopień m.in. filozofia przyrody ożywionej, filozofia przyrody nieożywionej, filozofia przyrodoznawstwa, antropologia przyrodnicza i ewolucjonizm; II stopień m.in. – natura wszechświata, pochodzenie człowieka, filozofujący przyrodnicy; podobnie jest na studiach filozoficznych prowadzonych w języku angielskim). Studenci studiów filozoficznych na KUL otrzymują także bardzo rozbudowany kurs języka łacińskiego dla filozofów. To też nadaje programowi studiów filozoficznych na KUL charakterystyczny i niepowtarzalny na innych uczelniach rys. Zajęcia z języków klasycznych w przewidzianym zakresie pozwalają nie tylko na tłumaczenie klasycznych tekstów filozoficznych, ale też na głębokie rozumienie terminów i koncepcji filozoficznych oraz dziedzictwa kulturowego naszej cywilizacji, która ma swoje źródła w filozofii klasycznej. Zajęcia te są prowadzone przez pracowników filozofii KUL, którzy mają odpowiednie przygotowanie filologiczne oraz dużą praktykę translatorską. Prowadzą także badania filozoficzne w zakresie filozofii starożytnej i średniowiecznej.

Na ocenianym kierunku studiów zajęcia odbywają się równolegle w dwóch językach – polskim i angielskim na obu poziomach nauczania (I i II stopnia). Obowiązują dwa programy studiów, które nieco różnią się między sobą specjalizacjami i wybranymi przedmiotami. Przedmiotowe efekty uczenia się przypisane do poszczególnych przedmiotów nauczania zapewniają uzyskanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.

Studia filozoficzne pierwszego stopnia (w język polskim i angielskim trwają 6 semestrów). Obejmują 1980 godzin dydaktycznych, którym odpowiada 180 punktów ECTS. W tym wykłady, które wypełniają 735 godzin, tj. 37% wszystkich zajęć dydaktycznych. Na ocenianym kierunku nie są prowadzone zajęcia na odległość, choć uczelnia posiada możliwości techniczne, a część kadry dydaktycznej posiada umiejętności prowadzenia zajęć w takim trybie.

Nakład pracy studenta został oszacowany w sposób uzasadniony i pozwala na osiągnięcie wymaganych efektów uczenia się. Wyjątek stanowią praktyki, trwające trzy tygodnie w wymiarze 90 godzin, którym przypisano 1 punkt ECTS. Zgodnie z zasadami naliczania punktów ECTS (średnio 30 godzin pracy studenta odpowiada 1 punktowi ECTS) tak zaprojektowane praktyki powinny zostać oszacowane przynajmniej na 3 punkty ECTS.

Sekwencja i kolejność zajęć oraz ich forma są uzasadnione. Studenci na pierwszym roku są wprowadzani w ogólną problematykę filozoficzną, podejmowaną w jej podstawowych subdyscyplinach (m.in. logika, historia filozofii, etyka, antropologia, metafizyka). Od drugiego roku dokonują wyboru jednej z dwóch specjalizacyjnych ścieżek („Świat i człowiek” albo „Poznanie i dzieje”). Na trzecim roku dodatkowo wybierają translatoria, wykłady monograficzne oraz seminaria.

Studia drugiego stopnia trwają 4 semestry, w programie studiów realizowanych jest 990 godzin dydaktycznych, którym przypisano 120 punktów ECTS. Niemal wszystkie zajęcia mają charakter aktywizujący studenta. Wykłady podawcze stanowią zaledwie 60 godzin, tj. ok 6% wszystkich zajęć ujętych w programie studiów.

Program uwzględnia potrzebę wyrównania wiedzy i umiejętności tych studentów, którzy nie ukończyli studiów I stopnia w zakresie filozofii. Z myślą o nich są prowadzone zajęcia z zakresu głównych nurtów i subdyscyplin filozoficznych. Absolwenci studiów filozoficznych w to miejsce otrzymują pogłębione kursy z szeroko rozumianej filozofii przyrody. Na studiach drugiego stopnia oferowane są dwie ścieżki edukacyjne (studia polskojęzyczne: „Świat – człowiek – kultura” oraz „Poznanie i dzieje”; anglojęzyczne: „World and Human”, „Knowledge and History”). Nadto studenci wybierają translatorium oraz seminarium. Dodatkowo Uczelnia oferuje każdego roku trzy specjalne kursy z cyklu *Memorial Lectures* ku pamięci trzech ważnych profesorów filozofii w KUL — w ramach których na uczelnię przyjeżdżają uznani profesorowie z zagranicy). Studenci mają możliwość wyboru tych kursów i włączenia ich do programu swoich zajęć.

Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru na obu poziomach studiów (zarówno w języku polskim, jak i angielskim) przekracza wymagane 30% (I stopień – 33%; II stopień – 78%), co pozwala studentom na elastyczne kształtowanie swojej edukacyjnej ścieżki. Niemal wszystkie zajęcia, poza lektoratami – I stopień: języki nowożytne (120h/6ECTS) i tzw. przedmiotami misyjnymi II stopień: *Biblia – istota i rola w kulturze* oraz *Katolicka nauka społeczna i myśl społeczna Jana Pawła II* – 60h/4 ECTS), są powiązane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie filozofia.

Program studiów na ocenianym kierunku obejmuje różne zajęcia poświęcone kształceniu i doskonaleniu w zakresie znajomości języków obcych. Na studiach I stopnia studenci poza regularnymi lektoratami z obcego języka nowożytnego (we wspomnianym wymiarze 120h), uczęszczają także przez dwa semestry na translatoria filozoficzne (60h/8ECTS). Przewidziany wymiar zajęć z obcego języka nowożytnego z powodzeniem pozwala osiągnąć jego znajomość na poziomie B2.

Na studiach drugiego stopnia studenci mają 60 godzin translatorium filozoficznych tekstów w wybranym języku, co pozwala podnieść ich kompetencje językowe z poziomu B2 na poziom B2+.

Jedyną zastrzeżenie jakie można sformułować do programu studiów ocenianego kierunku jest jego niedostosowanie do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) w zakresie obowiązku wprowadzenia do programu studiów humanistycznych zajęć przyporządkowanych do dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 punktów ECTS. Wprowadzie na I poziomie studiów są warsztaty z przedsiębiorczości, a na studiach II stopnia wykład z katolickiej nauki społecznej i myśli społecznej Jana Pawła II, których treści przedmiotowe są przypisane do dziedziny nauk społecznych, jednak ich wymiar oszacowano na 2 punkty ECTS.

Metody kształcenia na kierunku filozofia w KUL są różnorodne i specyficzne dla dyscypliny oraz zapewniają osiągnięcie przez studenta wszystkich efektów uczenia się. Na pierwszym stopniu studenci uzyskują wiedzę z zakresu podstawowych subdyscyplin filozoficznych w trakcie tradycyjnych wykładów podawczych (w niektórych przypadkach uzupełnionych prezentacją multimedialną. Wykłady uzupełniają ćwiczenia, w trakcie których studenci analizują i dyskutują teksty filozoficzne, ćwiczą zadania logiczne czy doskonalą języki obce. Na zajęciach seminaryjnych studenci uczą się pisać tekstów filozoficznych. Na drugim stopniu dominują zajęcia konwersatoryjne, które wymagają aktywności studentów. Zajęcia prowadzone są w małych grupach, które umożliwiają włączanie w dyskusję każdego studenta. Studenci są także uczeni technik autoprezentacji z użyciem najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Stosowane środki i narzędzia dydaktyczne na ocenianym kierunku są właściwie dobrane do przedmiotów i form zajęć oraz pozwalają na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Wykorzystywane metody w procesie kształcenia studentów w pełni umożliwiają ich przygotowanie do działalności naukowych w dyscyplinie filozofia. Łączą tradycyjne podejście do edukacji filozoficznej z nowoczesnymi narzędziami wykorzystującymi najnowsze technologie.

Wykorzystywane metody w nauczaniu języków obcych (nauka gramatyki i specjalistycznego słownictwa, tłumaczenie i dyskutowanie filozoficznych tekstów) umożliwiają uzyskanie kompetencji przypisywanych do określonych poziomów studiów, odpowiednio B2, B2+.

Uczelnia wychodzi naprzeciw zróżnicowanym potrzebom (indywidualnym i grupowym) studentów. Mogą oni na określonych w Regulaminie studiów warunkach korzystać z indywidualnego toku studiów lub indywidualnej organizacji studiów. Nadto mają oni możliwość bezpłatnego poszerzania programu kształcenia o wybrane zajęcia (do 10% ECTS). Szczególnie uzdolnieni studenci są edukowani metodą tutoringową przez swoich promotorów, wprowadzani w regularne badania naukowe, których efektem są wystąpienia konferencyjne i publikacje naukowe. Dyrekcja WF KUL indywidualnie konsultuje formy wsparcia dla studentów z różnymi niepełnosprawnościami w zależności od ich potrzeb. Pracownicy dopasowują metody dydaktyczne do oczekiwań indywidualnego studenta.

W programie studiów filozoficznych I stopnia uwzględniono praktyki studenckie w wymiarze 90 godzin (trzy tygodnie). Efekty uczenia się przypisane praktykom są zgodne i spójne z kierunkowymi efektami uczenia się ocenianego kierunku. Prawidłowo określono treści programowe praktyk oraz ich wymiar. Jedyną nieprawidłowością – jak wyżej wyjaśniono – jest nieodpowiednie oszacowanie liczby punktów ECTS.

Odbycie praktyk poprzedza podpisanie umowy z instytucją przyjmującą studenta. Wydział Filozofii oferuje studentom pomoc w znalezieniu miejsca odbywania praktyk. Są to biblioteka wydziałowa, Biblioteka KUL, Wydawnictwo KUL, Radio i TV KUL, z którymi wydział ma podpisane stałe umowy. Zna ich infrastrukturę, wyposażenie oraz osoby opiekujące się praktykantami. Może z łatwością prowadzić hospitacje i nadzorować przebieg praktyk. Studenci mają także możliwość samodzielnego poszukiwania miejsca praktyk i z niej korzystają. Są to różne instytucje i placówki społeczne, kulturalne, oświatowe, naukowe i gospodarcze. Uczelnia pozwala nadto na odbywanie praktyk poza granicami kraju, z czego głównie korzystają zagraniczni studenci.

Wymiar praktyk i umiejscowienie ich w planie studiów (3-6 semestr) oraz dobór miejsc ich odbywania pozwalają na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ich weryfikacja i ocena odbywa się na podstawie dzienników praktyk, które dokładnie dokumentują przebieg praktyk (rodzaj i długość wykonywanych czynności oraz ich odniesienie do określonych efektów uczenia się). Wszystko jest potwierdzone podpisem mentora (osoba nadzorująca praktyki ze strony instytucji przyjmującej studenta) i opiekuna (strona delegująca) praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich przebiegiem odbywa się w oparciu o ustalone i opublikowane na stronie Uczelni zasady, które są w pełni dostępne studentom. Zespół oceniający PKA zapoznał się z dokumentacją praktyk, która nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Organizacja procesu nauczania na ocenianym kierunku jest zgodna z zasadami higieny pracy. Zajęcia są równomiernie rozłożone (najwięcej 8 godzin, zwykle 4-6), studenci nie mają okienek między zajęciami. Jedyną wątpliwość może budzić 6 godzin zajęć jednego dnia (wykład, ćwiczenia i kurs języka obcego) z jedną prowadzącą na studiach anglojęzycznych (może być nużące). W trosce o komfort pracy studentów i pracowników rekomenduje się odejście od praktyk kumulowania zajęć z jednym prowadzącym.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się oraz podanie informacji zwrotnej studentom jest wystarczający. Sesje egzaminacyjne trwają 2 tygodnie. Terminy egzaminów (zgodnie z regulaminem studiów KUL) muszą być podane na miesiąc przed rozpoczęciem sesji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki w dyscyplinie filozofia, w której pracownicy uczelni prowadzą rozległe badania naukowe. Harmonogram studiów (kolejność, forma, organizacja zajęć) nie budzą żadnych zastrzeżeń. Szacowany nakład pracy studentów mierzony w punktach ECTS, poza oszacowaniem praktyk jest prawidłowy i pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia aktywizują studentów i motywują do samodzielnej pracy. Przygotowują do udziału i prowadzenia samodzielnej pracy naukowej, o czym świadczą publikacje studentów, ich udział w naukowych konferencjach oraz przyznawane im nagrody (MNiSW). Wielu z nich z sukcesem podejmowało studia doktoranckie na filozofii. Organizacja, przebieg i weryfikacja efektów uczenia się praktyk zawodowych nie budzi żadnych zastrzeżeń. Podobnie jak organizacja procesu nauczania. Studenci mają wystarczającą ilość czasu na uczenie się, a pracownicy dydaktyczni na nauczanie, weryfikację i ocenę efektów uczenia się studentów.

Nie jest spełniony, niestety, wymóg prawny minimalnej (5) liczby punktów ECTS realizowanych podczas zajęć, których efekty uczenia się są przypisane do nauk społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), co zadecydowało o propozycji oceny – kryterium spełnione częściowo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Program studiów II stopnia uwzględnia potrzebę wyrównania wiedzy i umiejętności tych studentów, którzy nie ukończyli filozoficznych studiów I stopnia. Znajduje się w nim cały moduł zajęć, który umożliwia wyrównanie poziomu wiedzy i umiejętności wśród studentów i zapewnia realną możliwość osiągnięcia efektów uczenia przyporządkowanych do poziomu studiów II stopnia. W wielu uczelniach nie ma takich praktyk ze szkodą dla studentów.
2. Kształcenie języka łacińskiego w wymiarze, który pozwala na głębokie rozumienie języka filozofii (także współczesnego), tłumaczenie klasycznych dzieł filozoficznych oraz innych ważnych źródeł naszej kultury. Umieszczenie poszerzonego kursu języka łacińskiego warto rekomendować jak stały element programu studiów filozoficznych.

Zalecenia

1. Zapewnienie w programie studiów I i II stopnia zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze minimum 5 punktów ECTS.
2. Poprawne oszacowanie liczby punktów przypisywanych praktykom zawodowym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W procesie rekrutacji na studia I stopnia brane są pod uwagę oceny z języka polskiego (40%), języka obcego nowożytnego (20%), przedmioty do wyboru: historia, matematyka lub wiedza i społeczeństwo (40%). Ich lista i waga są właściwe dla kierunku i zapewniają kandydatów o odpowiednich wstępnych kwalifikacjach. W przypadku studiów II stopnia kwalifikacja odbywa się na podstawie konkursu ocen na dyplomie bez względu na obszar, dziedzinę i dyscypliny naukowe, do których zostały przypisane studia I stopnia. Na studia anglojęzyczne I stopnia wymagana jest zdana matura oraz udokumentowana znajomość języka angielskiego na poziomie B2 (m.in. rozszerzona matura z minimalnym wynikiem 60%). Ten wymóg powtarza się także jako warunek przyjęcia na studia II stopnia. Warto zwrócić uwagę, że dyplom wszystkich kierunków studiów licencjackich w myśl założeń PRK jest potwierdzeniem znajomości języka obcego na poziomie B2. O ile student uczył się języka angielskiego, dyplom ukończenia studiów licencjackich jest potwierdzeniem jego umiejętności językowych na wymaganym poziomie.

Warunki rekrutacji na ocenianym kierunku są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Nie stwarzają żadnych barier osobom z różnymi typami niepełnosprawności.

Uczelnia jest przygotowana do potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jednak nikt dotychczas nie korzystał z takiej możliwości. Natomiast uznawanie efektów uczenia się uzyskanych na innych uczelniach dokonuje się na podstawie analizy dokumentów dostarczonych przez studenta. Dziekan ustala różnice programowe, termin i sposób ich uzupełnienia.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne i specyficzne oraz potwierdzają osiąganie przez studentów ocenianego kierunku zakładane efekty uczenia się. Studenci studiów I i II stopnia przygotowują prace dyplomowe. Ich temat musi być zatwierdzony przez Radę Instytutu Filozofii. Napisane prace są poddawane analizie pod względem oryginalności w systemie JSA oraz recenzowane przez pracowników naukowo-dydaktycznych posiadających kompetencje w problematyce pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się na podstawie tez egzaminacyjnych opracowanych dla właściwego poziomu studiów. Listy pytań obejmują po kilka pytań z niemal wszystkich najważniejszych subdyscyplin filozoficznych. Różnią się w zależności od poziomu studiów. Uczelnia dysponuje dokumentem określającym wymogi edytorskie pisania prac dyplomowych. Warto byłoby jeszcze sformułować merytoryczne wymogi prac dyplomowych odpowiadające określonym poziomom studiów z uwzględnieniem wymogów PRK (studia I stopnia o profilu ogólnouniwersyteckim – przygotowanie do prowadzenia badań naukowych; II stopnia prowadzenie badań naukowych).

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Wykłady kończą się zwykle egzaminami ustnymi. Ćwiczenia, konwersatoria i translatoria są zaliczane na podstawie prac pisemnych, kolokwii i prezentacji. Umożliwiają one w sposób rzetelny, bezstronny i przejrzysty sprawdzenie i ocenę stopnia przygotowania do prowadzenia i udziału w działalności naukowej. Pozwalają także na ocenę znajomości języka odpowiadającego określonej poziomowi kształcenia. Pracownicy wychodzą naprzeciw osobom z różnymi niepełnosprawnościami i dostosowują metody weryfikacji efektów kształcenia do ich potrzeb. Studenci otrzymują informacje zwrotne dotyczące stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w formie ustnej (m.in. dokładne omawianie kolokwii, prac projektowych, różnych prac pisemnych) oraz pisemnej (m.in. recenzjach różnych prac pisemnych, w tym dyplomowych).

W sytuacjach trudnych i konfliktowych (np. zachowania nieetyczne czy niezgodne z prawem) reagują – adekwatnie do problemu – opiekunowie roku, dyrektor Instytutu, prodziekan i dziekan. Studenci mają nieograniczoną możliwość zgłaszania swoich uwag władzom wydziału (m.in. skrzynka na drzwiach Dziekana, do której można w każdej chwili wrzucić swoje zastrzeżenia czy wnioski).

Przyjęte metody weryfikacji i oceny umożliwiają efektywne sprawdzenie stopnia osiągania wszystkich przedmiotowych efektów uczenia się, w tym przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Różnego typu prace cząstkowe (m.in. kolokwia, recenzje, eseje, prezentacje multimedialne, prace dyplomowe) i dzienniczki praktyk potwierdzają osiąganie efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych oraz stawiane studentom wymagania są dostosowane do poziomu i profilu studiów oraz dyscypliny filozofia. Metody weryfikacji i oceny (m.in. kolokwia, tłumaczenia, prezentacje) umożliwiają sprawdzenie opanowania języka obcego stosownie do poziomu studiów.

Studenci studiów filozoficznych KUL są autorami i współautorami publikacji naukowych w dyscyplinie filozofia, biorą udział w konferencjach i sympozjach naukowych. Są także laureatami konkursów i stypendiów naukowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria i procedury rekrutacyjne są przejrzyste, selektywne i bezstronne oraz zapewniają dobór właściwych kandydatów. Zasady i procedury dyplomowania nie budzą żadnych zastrzeżeń, w pełni potwierdzają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na określonych poziomach studiów. Ogólne zasady weryfikacji i oceny postępów w procesie uczenia się są bezstronne i przejrzyste. Umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej na poziomie studiów I stopnia oraz jej prowadzenia na studiach stopnia II. Pozwalają także na sprawdzenie i ocenę kompetencji językowych na wymaganym poziomie. Analizowane przez zespół oceniający PKA prace etapowe są tego dowodem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kierunek filozofia na poziomie studiów I i II stopnia w języku polskim i w języku angielskim realizuje łącznie 69 nauczycieli akademickich, w tym 33 samodzielnych (9 prof., 24 dr hab.). Liczebność kadry jest stabilna, a stosunek nauczycieli akademickich do liczby studentów w pełni wystarczający. Nauczyciele akademicy legitymują się dorobkiem naukowym i badaniami naukowymi z zakresu filozofii, publikowanymi w renomowanych czasopismach krajowych i zagranicznych, jak również krajowymi i międzynarodowymi projektami finansowanymi przez Narodowe Centrum Nauki, projektami finansowanymi przez Fundację Nauki Polskiej i Narodowy Program Rozwoju Humanistyki. Ponadto współpracują z wieloma ośrodkami naukowymi w Polsce i za granicą w ramach wspólnych projektów badawczych, wspólnych publikacji naukowych, staży naukowych, konferencji naukowych. Ich kompetencje obejmują zasadnicze subdyscypliny filozoficzne (ontologia, epistemologia, filozofia umysłu, etyka, estetyka, historia filozofii, logika, metodologia nauk, antropologia filozoficzna, metafizyka, antropologia filozoficzna, filozofia religii).

Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa, tzn. we wszystkich przypadkach stwierdza się zgodność dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz ich kompetencji dydaktycznych z tematyką i formą prowadzonych przez nich zajęć. Znaczna część nauczycieli akademickich posiada wieloletni staż pracy oraz udokumentowane doświadczenie dydaktyczne, w tym także bardzo bogate doświadczenie w kształceniu młodej kadry naukowej. Przydział zajęć spełnia wszystkie kryteria merytoryczne. Wszyscy dydaktycy prowadzą zajęcia bezpośrednio powiązane z ich dorobkiem naukowym. W wielu wypadkach jest to dorobek znaczący. W związku z tym dobór kadry dydaktycznej zapewnia wysoki poziom merytoryczny zajęć oraz w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć ujętych w programie studiów, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Wszystkie specjalistyczne zajęcia językowe prowadzą nauczyciele akademicy posiadający odpowiednie kompetencje: w przypadku języków klasycznych dla filozofów – gruntowne przygotowanie filologiczne i znaczący dorobek translatorski z języków klasycznych, w przypadku translatorów (łacińskie, anglojęzyczne, francuskojęzyczne, niemieckojęzyczne) oraz zajęcia w ramach ścieżki anglojęzycznej – wykształcenie filologiczne lub długa praktyka pracy poza granicami kraju (w powiązaniu z wykształceniem filozoficznym).

Istnieją dobrze wypracowane procedury mające na celu zapewnienie optymalnej obsady dydaktycznej, polegające na stałej analizie dorobku naukowego pracownika i jego aktywności dydaktycznej, uwzględniając przy tym wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych oraz wyniki ankiet studenckich, oceniających jakość przeprowadzonych zajęć. Ponadto w KUL wypracowano model powierzania zajęć dydaktycznych, obejmujący kilkustopniowe konsultacje:

1. Kierownik katedry ustala z nauczycielem akademickim wstępną propozycję prowadzenia zajęć.
2. Kierownika katedry przedstawia plan obsady zajęć dydaktycznych pracowników katedry dyrektorowi Instytutu Filozofii.

3. Dziekan powierza zajęcia dydaktyczne po skonsultowaniu się ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i uwzględnieniu wszystkich istotnych czynników.

KUL prowadzi transparentną politykę rozwoju i doskonalenia kadry badawczo-dydaktycznej, polegającą na przestrzeganiu formalnych procedur zatrudniania nowego pracownika, z uwzględnieniem potrzeb dydaktycznych oraz zapewnienia i monitorowania stałego wzrostu poziomu naukowego i kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Polityka kadrowa uczelni z jednej strony sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich, z drugiej natomiast strony zachęca pracowników do systematycznego zdobywania kolejnych szczebli kariery akademickiej. Warto podkreślić, że uczelnia dba o zachowanie ciągłości i wysokiej jakości dydaktyki, mianowicie w ostatnich pięciu latach zatrudniono łącznie 9 nowych asystentów na stanowisku naukowo-dydaktycznym oraz 4 na stanowisku naukowym.

Każdy pracownik podlega cyklicznej, kompleksowej i wieloaspektowej ocenie, zgodnie z obowiązującymi na KUL zasadami, uwzględniającymi szczegółowo: działalność naukową, działalność naukowa i dydaktyczna, działalność organizacyjną. Przy ocenie pracownika uwzględnia się wyniki ankiet studenckich, które przeprowadza się regularnie (2 razy w roku akademickim) dla wszystkich nauczycieli akademickich. Prowadzone są również hospitacje zajęć niesamodzielných nauczycieli akademickich – ich wyniki dokumentowane są w formie protokołu.

Uczelnia dba o prawidłowy dobór nauczycieli akademickich i motywuje ich do wszechstronnego rozwoju naukowego i dydaktycznego. Zapewnia się także kompleksową i wieloaspektową ocenę jakości ich pracy naukowej i dydaktycznej. Wyniki tej oceny, w szczególności oceny studentów, są podstawą prowadzonej polityki kadrowej i doskonalenia nauczycieli akademickich. Realizowana polityka kadrowa obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów (określają je szczegółowe przepisy wewnętrzne) i reagowania na przypadki naruszania godności osobistej i wszelkich form dyskryminacji i mobbingu (szczegółowe przepisy wewnętrzne).

Reasumując, polityka kadrowa realizowana przez KUL sprzyja rozwojowi naukowemu pracowników naukowo-dydaktycznych i dzięki temu rozwojowi umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia przewidzianych dla kierunku „filozofia”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku filozofia reprezentują szerokie spektrum subdyscyplin filozoficznych. Ich kompetencje badawcze, doświadczenie dydaktyczne oraz liczba w stosunku do studentów zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów założonych na tym kierunku efektów uczenia się. Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi żadnych zastrzeżeń, ponieważ istnieją sprawdzone procedury przydzielania zajęć dydaktycznych, oparte na dorobku naukowym kadry i jego odzwierciedleniu w treściach programu studiów. Aktualny dorobek i poziom naukowy pracowników badawczo-dydaktycznych oraz spójność tego dorobku z programem studiów i efektami uczenia się nie budzi najmniejszych zastrzeżeń. Polityka kadrowa zapewnia właściwy dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz tworzy dobre warunki do prowadzenia badań naukowych oraz rozwoju naukowego i dydaktycznego, jak również

sprzyja zdobywaniu nowych doświadczeń i umiejętności dydaktycznych. Jest ona oparta na transparentnych zasadach i umożliwia prawidłową realizację programu studiów. W KUL funkcjonuje przejrzysty system oceny pracy nauczycieli akademickich, uwzględniający udział studentów w tym procesie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Bazę naukową i dydaktyczną, w której prowadzony jest kierunek filozofia stanowią pomieszczenia znajdujące się w dwóch budynkach: w Gmachu Głównym oraz w Collegium Jana Pawła II, zlokalizowanych przy Alejach Racławickich 14 w Lublinie, gdzie mieszczą się sale przystosowane i wyposażone w pomoce naukowo-dydaktyczne (tablice, komputery, projektory) oraz infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną – sieć internetu oraz oprogramowanie komputerowe (edytory tekstu) – umożliwiające prawidłową realizację zajęć dydaktycznych oraz przygotowanie do prowadzenia badań naukowych i udział w badaniach naukowych.

Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku pozostaje 4 sale wykładowe (35, 36, 40, 55 miejsc) oraz 4 sale ćwiczeniowe (20, 24, 25, 25 miejsc) wyposażone w rzutniki multimedialne i dostęp do WiFi, ponadto 2 pracownie komputerowe (12 i 20 miejsc) wyposażone w rzutniki multimedialne, dostęp do szerokopasmowego Internetu i do WiFi. Największa sala wykładowa posiada pełny osprzęt multimedialny. Ponadto istnieje możliwość używania dla celów naukowych i dydaktycznych szeregu pomieszczeń będących w dyspozycji kilku instytucji działających na Wydziale Filozofii, m.in. Ośrodka Badań nad Myślą Jana Pawła II, Instytutu Historii Kultury w Średniowieczu. Konsultacje dla studentów realizowane są w pomieszczeniach Katedr (24 pomieszczenia). Dokładny przegląd infrastruktury technicznej potwierdził bardzo dobre warunki do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku. Baza dydaktyczna i naukowa spełnia wymogi przepisów BHP.

Budynki, w których prowadzony jest kierunek filozofia są przystosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową – są windy, są podjazdy dla wózków inwalidzkich oraz odpowiednio wyposażone toalety. Ciągi komunikacyjne są przestronne i wygodne dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Poszczególne pomieszczenia oraz panele w windach posiadają oznaczenia w systemie Braille’a. W windach dodatkowo podawane są komunikaty głosowe.

Pracownicy i studenci posiadają swobodny dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej. Internet bezprzewodowy dostępny jest na terenie całego Uniwersytetu. Studenci mogą też korzystać z komputerów stacjonarnych z dostępem do Internetu rozmieszczonych w różnych miejscach uczelni (Biblioteka Wydziałowa, hol Collegium Jana Pawła II, Biblioteka Uniwersyteckiej). Pracownicy i studenci

mają dostęp do platformy e-KUL, oferującej szereg możliwości: zamieszczanie materiałów dydaktycznych, dostęp do katalogów i naukowych baz danych, obsługa spraw administracyjnych, obsługa przebiegu studiów (elektroniczny indeks, plany studiów i rozkłady zajęć). Nauczyciele akademicy i studenci mają możliwość logowania się do baz danych z komputerów zlokalizowanych poza siecią KUL dzięki systemowi HAN.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, do jakich mają dostęp studenci filozofii mieszczą się przede wszystkim w Bibliotece Wydziałowej, która posiada ponad 74546 vol. w tym 64952 książek i 9594 czasopism oraz dostęp do źródeł internetowych oraz szeregu wielodzielnicowych elektronicznych baz danych, m.in.: EBSCO, JSTOR, Academic Search Complete, Agricola, ProQuest Research Solution, Allgemeines Künstlerlexikon/Artists of the world, ATLAS Religion, Business Source Complete, ERIC, De Gruyter, Insegnamenti di Giovanni Paolo II, LISTA, Web of Knowledge, SocINDEX with Full Text, Springer, Wiley Online Library, Newspaper Source. Księgozbiór Biblioteki Wydziałowej obejmuje niezbędne pozycje zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy odpowiedniej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się. Znaczną część księgozbioru (40%) znajduje się w katalogu komputerowym, pozostała część w katalogu kartkowym w całości zdigitalizowanym i dostępnym w Internecie. Dzięki temu zamawianie książek odbywa się drogą elektroniczną.

Biblioteka Wydziałowa mieści się na parterze Gmachu Głównego KUL w bezpośredniej bliskości Wydziału Filozofii, co jest bardzo wygodne dla pracowników i studentów. Biblioteka Wydziałowa dysponuje czytelnią z magazynem podręcznym i 36 miejscami oraz 10 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu i niezbędnym oprogramowaniem biurowym, drukarką do użytku czytelników oraz nowoczesnym projektorem multimedialnym. Ponadto na terenie kampusu znajduje się główna biblioteka KUL – Biblioteka Uniwersytecka dysponująca ponad 2 mln vol., nowoczesną infrastrukturą oraz profesjonalną informacją naukową. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom i wyposażeniu technicznemu mogą z niej korzystać osoby z niepełnosprawnością ruchową, a także osoby słabo widzące i niewidome.

Zasoby biblioteczne, informacyjnych i edukacyjnych są w pełni dostępne dla studentów „filozofii” i umożliwiają korzystanie z literatury zalecanej w sylabusach. Są one odpowiednie do realizacji procesu dydaktycznego i prowadzenia badań naukowych na ocenianym kierunku, dają też możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Zapewniają też warunki, aby studenci niepełnosprawni mogli uczestniczyć w procesie dydaktycznym oraz w badaniach naukowych.

W KUL na bieżąco monitoruje się infrastrukturę dydaktyczną i naukową oraz system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne. Studenci mają możliwość wyrażania swojej opinii na temat bazy dydaktycznej i naukowej w ankietach, jakie regularnie wypełniają. Opinie zawarte w ankietach stanowią podstawę praktycznych działań skierowanych na poprawę wyposażenia sal dydaktycznych i poprawę komfortu nauczania i uczenia się. Natomiast pracownicy w każdej chwili mogą składać różnorodne wnioski – zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi – dotyczące modernizowania bazy naukowo-dydaktycznej i realizacji określonych usług. W ostatnim czasie uczelnia, wychodząc naprzeciw postulatam pracowników i studentów przeznaczyła na poprawę warunków nauczania i uczenia się 2 mln zł. – doposażono i wyremontowano sale dydaktyczne.

Zasoby biblioteczno-informacyjne są na bieżąco uzupełniane o najnowszą literaturę oraz o publikacje pracowników uczelni. Pracownicy i studenci mają też wpływ na stałe doskonalenie systemu biblioteczno-informacyjnego. Mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zakupu literatury naukowej, niezbędnej w celu prowadzenia badań naukowych i procesu nauczania. Można to uczynić wypełniając formularz elektroniczny znajdujący się na stronie internetowej KUL („zgłoszenie zakupu publikacji do zbiorów Biblioteki”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Baza dydaktyczna i naukowa jest bardzo dobrej jakości jeśli chodzi o liczbę, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, infrastrukturę informatyczną i zastosowanie technik informacyjno-komunikacyjnych – umożliwia ona prowadzenie badań naukowych i procesu dydaktycznego, zapewniając pełną realizację zakładanych efektów kształcenia. Uniwersytet zapewnia studentom filozofii swobodny dostęp do zasobów bibliotecznych, tym do literatury wskazywanej w sylabusach oraz do innych zalecanych źródeł. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna spełnia wszystkie przepisy BHP, a także jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, zapewniając im pełny udział w procesie dydaktycznym. Uczelnia zapewnia studentom stały dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń i sprzętu komputerowego, z których mogą korzystać poza godzinami zajęć.

Prowadzi się okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, jak również zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę ich sprawności, dostępności, nowoczesności i dostosowania do aktualnych potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz potrzeb osób niepełnosprawnych. W przeglądach okresowych zapewnia się udział nauczycieli akademickich oraz studentów, natomiast wyniki tych przeglądów wykorzystywane są do doskonalenia infrastruktury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek filozofia jest specyficzny z powodu braku na rynku ofert pracy dla zawodu „filozof”. Absolwenci ocenianego kierunku studiujący na KUL nie mają jednak problemów ze znalezieniem miejsc pracy. Współpraca władz Instytutu Filozofii z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest systematyczna i aktywna. Po sugestiiach pracodawców dostosowują program do oczekiwań rynku

pracy. Formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są różne. Odnoszą się m.in. do organizacji praktyk zawodowych studentów, konsultacji dotyczących programu uczenia się, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, a także analiz dotyczących potrzeb rynku pracy. Formy współpracy są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Na wniosek pracodawców, w celu wzmocnienia pozycji absolwentów kierunku filozofia na rynku pracy, na pierwszym roku studiów I stopnia wprowadzono do programu przedmiot przedsiębiorczość (zakładanie firmy, konstruowanie biznesplanu, spotkania z pracodawcami, tworzenie projektów pod pomysły). Przedmiot przedsiębiorczość wprowadzony został na filozofii w roku akademickim 2018/19. Jego celem jest motywacja studentów do pomyślenia o przyszłej karierze już na początku studiów. Zajęcia są z przedsiębiorczości są obowiązkowe, odbywają się w wymiarze 30 godzin na I roku studiów. Program przedmiotu jest konsultowany z pracodawcami.

Sygnały dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych od absolwentów ocenianego kierunku przez rynek pracy przekazywane są władzom Instytutu przez pracowników Instytutu Filozofii KUL, którzy jednocześnie są zaangażowani w pracę pozauniwersytecką, w projektach wdrożeniowych związanych z tematyką prowadzonych zajęć (wykładowca – konsultant IT w londyńskiej firmie Boro Solutions, współpracujący również z Makolab SA oraz drugi wykładowca współpracujący z firmą Makolab S.A. i InteliWISE S.A.). Wymienieni wykładowcy prowadzą zajęcia na kierunku filozofia II stopnia: „Logika w sztucznej Inteligencji”, „Filozofia na usługach nowoczesnych technologii”. Łącznie w Instytucie Filozofii są zatrudnione 3 osoby z tego typu doświadczeniem.

Współpraca władz wydziału z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie ocenianego kierunku odbywa się w sposób systematyczny. Przy kierunku filozofia na KUL istnieją: Konwent Pracodawców oraz Laboratorium innowacji. Skład pracodawców, którzy tworzą Konwent jest uzupełniany. Obecnie zespół tworzą przedstawiciele podmiotów: Państwowego Muzeum na Majdanku, Wydziału Organizacji Urzędu Miasta Lublin, Kancelarii Prezydenta Miasta Lublin, Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, Zarządu MakoLab SA., oraz reżyser filmowy. Konwent ma co roku sposobność wypowiedziania się na temat programu uczenia się na ocenianym kierunku. Tryb opiniowania jest jasno określony. Na pięć miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego Konwent ma możliwość zgłoszenia uwag, których celem jest doskonalenia programu pod kątem lepszego przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy. Opinie pracodawców przekazywane są w formie pisemnej władzom Instytutu. Najczęściej program studiów i efekty uczenia się dla kierunku filozofia są przez pracodawców oceniane pozytywnie, interesariusze nie wprowadzają zmian.

Większość składu Konwentu stanowią przedstawiciele interesariuszy, którzy są też absolwentami KUL. Poza opiniowaniem programu kształcenia na kierunku filozofia Konwent współorganizuje z Instytutem wydarzenia, konferencje, a studentom kończącym studia służy pomocą w znalezieniu pracy.

Wydział Filozofii KUL współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi również na podstawie podpisanych indywidualnych porozumień. Jedną z pierwszych umów zawartych przez Wydział jest Porozumienie w sprawie wzajemnej współpracy z Urzędem Miasta Lublin z 2013 r., w którym strony zobowiązały się do organizacji praktyk, staży i wolontariatu dla studentów i absolwentów Wydziału Filozofii oraz promocji zatrudnienia w administracji samorządowej. Podobne porozumienia podpisane zostały z Państwowym Muzeum na Majdanku oraz Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niesłyszącej i Słabosłyszącej im. Jana Pawła II w Lublinie. Wartą odnotowania jest

współpraca Instytutu Filozofii z firmą Makolab S.A., która opracowuje rozwiązania informatyczne w celu zapewnienia swoim klientom skutecznej obecności w mediach cyfrowych. Wydział Filozofii był wykonawcą prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych firmy Makolab S.A. w projekcie realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, którego celem i finalnym rezultatem było opracowanie w oparciu o innowacyjne rozwiązania z ogólnie rozumianej dziedziny Sztucznej Inteligencji znacząco ulepszonej i gotowej do wdrożenia usługi wyszukiwarki internetowej dla dedykowanych stron internetowych.

Przy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi we wrześniu 2019 roku powstało Laboratorium Innowacji. Celem Laboratorium jest rozwój postaw przedsiębiorczych wśród studentów, rozwój kompetencji miękkich u studentów oraz nabycie konkretnych umiejętności z zakresu projektowania stron internetowych, marketingu i PR. W tych dziedzinach, według pracodawców, absolwenci kierunku filozofia KUL najlepiej radzą sobie na rynku pracy. W Laboratorium studenci uczą się również rozwijania umiejętności gospodarczych (rejestracja firmy, umiejętność pozyskania dofinansowania) oraz spotykają się z doradcami.

Do dyspozycji studentów ocenianego kierunku, którzy interesują się wzmacnianiem swojej pozycji na rynku pracy po ukończeniu studiów, jest też zatrudniony przez KUL na umowę o pracę w ramach dofinansowanego ze środków UE projektu *cool careers* doradca ds. przedsiębiorczości.

Interesariusze zewnętrzni współpracujący z Wydziałem Filozofii KUL wspierają działania Wydziału finansowo. Nie odbywa się to poprzez zakup urządzeń, czy innego wyposażenia. Np. w Ogólnopolskim Konkursie Logicznym Miasto Lublin było sponsorem Konkursu, patronem imprezy, ufundowało też nagrody. Miasto dofinansowuje również organizację konferencji naukowych (np. Polski Zjazd Filozoficzny we wrześniu 2019 – pomoc: oprowadzanie gości po mieście).

Biuro Karier KUL ściśle współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, m.in. prowadzi bazę firm dla realizacji praktyk dla studentów KUL, w tym dla filozofii, ponadto prowadzi bazę ofert pracy. Pracodawcy poszukujący pracowników spośród studentów/absolwentów filozofii oczekują umiejętności i kompetencji społecznych. Z informacji uzyskanych w Biurze Karier KUL wynika, że pracodawcy (szczególnie z sektora IT) cenią absolwentów kierunku filozofia za kompetencje analityczne i społeczne, kreatywność, umiejętność współpracy z różnymi środowiskami, otwartość umysłu, umiejętność pracy w grupie, myślenie wielokierunkowe. Pozostali pracodawcy (przede wszystkim przedstawiciele sektora finansowego i urzędów) u absolwentów filozofii wysoko oceniają znajomość języków obcych.

Biuro Karier organizuje targi pracy. Najczęściej współpracuje z korporacjami, które zgłaszają duże zapotrzebowanie na pracowników z dobrą znajomością języka angielskiego. Pracodawcy poszukujący pracowników mają możliwość zaprezentowania swoich ofert studentom. W ciągu semestru odbywa się ok. 15 prezentacji ofert pracodawców. Obecnie w bazie Biura Karier figuruje 251 firm, które poszukują pracowników.

Bardzo cenną inicjatywą Biura Karier pomagającą w zaistnieniu absolwenta ocenianego kierunku na rynku pracy było uruchomienie portalu kariery (<https://portalkariery.kul.pl/pl>), portalu pracodawcy (<https://portalpracodawcy.kul.pl/pl>) oraz nawigatora karier, który gromadzi dane z obu serwisów. Celem tych trzech miejsc w Internecie jest połączenie absolwenta z pracodawcą. Absolwenci na stronie portalkariery zamieszczają wszystkie informacje o swoim wykształceniu, umiejętnościach i kompetencjach, natomiast pracodawcy na swoim portalu portalpracodawcy w analogicznej ankiecie

wypełniają rubryki związane z cechami, umiejętnościami i kompetencjami osoby poszukiwanej na dane stanowisko. Nawigator karier porównuje te informacje i informacje o najbardziej odpowiednich kandydatach wysyła do pracodawcy. Pracodawca nie znając jeszcze danych osobowych kandydata (również numeru telefonu i adresu e-mail) wysyła informację, że jest zainteresowany spotkaniem z osobą poszukującą pracy. Po otrzymaniu takiej informacji kandydat podejmuje decyzję, czy zainteresowany jest spotkaniem z pracodawcą, czy nie. Obecnie w bazie kandydatów zarejestrowanych jest 1660 osób (z całej uczelni), a bazie pracodawców poszukujących pracowników ok. 700 podmiotów.

Władze wydziału i Instytutu nie dokonują okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Rekomenduje się organizowanie przynajmniej raz w roku spotkań z władzami wydziału i Instytutu w celu oceny współpracy z interesariuszami zewnętrznymi pod kątem trafności doboru przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w odniesieniu do programu studiów, a także skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość wpływu na kształtowanie efektów uczenia się pod kątem oczekiwań rynku pracy. W związku z tym, że nie ma zawodu filozof, do współpracy dobierani są interesariusze reprezentujący podmioty najczęściej zatrudniające absolwentów kierunku filozofia. Współpraca z interesariuszami odbywa się systematycznie, ma charakter stały. Na sugestie interesariuszy zewnętrznych w programie uczenia się pojawiły się nowe przedmioty (*Przedsiębiorczość* na I stopniu studiów i *Logika w sztucznej Inteligencji* oraz *Filozofia na usługach nowoczesnych technologii* na II stopniu). Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się również w zakresie organizacji obowiązkowych praktyk zawodowych, a także staży. Pracodawcy współpracujący z kierunkiem tworzą Konwent Pracodawców, na forum mają możliwość wypowiedzenia swoich opinii o organizacji studiów i programie uczenia się. Władze wydziału i Instytutu nie dokonują okresowych przeglądów współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, stąd rekomendacja do wprowadzenia takiej praktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia przyjęła umiędzynarodowienie jako jeden z kluczowych elementów swojej strategii. W związku z tym na kierunku filozofia realizowane jest ono poprzez ścisłe powiązanie procesu dydaktycznego z badaniami naukowymi ukierunkowanymi na relacje międzynarodowe. W praktyce stworzono koherentny system łączący poziom dydaktyczny (studia I i II stopnia z filozofii w języku angielskim) z badaniami naukowymi osadzonymi w kontekście międzynarodowym (staże zagraniczne i publikacje zagraniczne) i wymianą międzynarodową pracowników i studentów. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania w językach obcych, natomiast studenci posiadają kompetencje do uczenia się w językach obcych. Studenci mają też możliwość dalszego korzystania z lektoratów jako zajęć dodatkowych w ramach limitu bezpłatnych dodatkowych punktów ECTS. Kompetencje językowe można również rozwijać w ramach seminariów licencjackich i magisterskich, korzystając z literatury obcojęzycznej niezbędnej do przygotowania pracy dyplomowej.

Program studiów na kierunku filozofia przewiduje studia I i II stopnia realizowane w języku angielskim, w których mogą uczestniczyć zarówno studenci zagraniczni, jak i studenci polscy. To rozwiązanie pozwala także studentom zagranicznym, uczestniczącym w programie Erasmus+, odbyć części studiów w ramach jednolitego systemu nauczania. Studenci kierunku filozofia studiów I i II stopnia w języku polskim i angielskim, w ramach zajęć do wyboru, mogą dodatkowo wybrać wykłady prowadzone przez gości zagranicznych w wymiarze każdorazowo 30 godz. Wszyscy studenci mają też możliwość powiększania swoich kompetencji językowych uczestnicząc w wykładach gości zagranicznych uczelni.

Skala mobilności i wymiany międzynarodowej studentów w odniesieniu do ogólnej liczby studiujących należy ocenić pozytywnie. W ostatnich dwóch latach w ramach programu Erasmus+ było 8 wyjazdów na studia i 1 wyjazd na praktyki oraz 10 przyjazdów na studia i 1 przyjazd na praktyki. Kierowano się głównie do ośrodków naukowych w Belgii, Hiszpanii, Niemczech, Słowacji. Natomiast przyjeżdżali studenci z Hiszpanii, Niemiec i Słowacji. Skala mobilności i wymiany międzynarodowej pracowników również należy ocenić pozytywnie. W ostatnich dwóch latach program Erasmus+ pozwolił zrealizować 10 wyjazdów do Belgii, Grecji, Francji, Hiszpanii, Słowacji. Ponadto odbyło dwa wyjazdy na staże finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (Chiny i USA). Bardzo dużą aktywność przejawiali pracownicy wyjeżdżając na zagraniczne wizyty studyjne oraz uczestnicząc w zagranicznych konferencjach naukowych i seminariach. Od roku 2015 do sierpnia 2019 odbyło 206 tego typu wyjazdów zagranicznych, finansowanych ze środków uczelni i z grantów.

Za znaczącą formę uczestniczenia w międzynarodowej wymianie naukowej należy uznać międzynarodowe sympozja i konferencje, organizowane bądź współorganizowane przez KUL, w tym

m.in. coroczne konferencje „Przyszłość Cywilizacji Zachodu” (od 2008) organizowane wspólnie z badaczami z USA oraz coroczne „Chińsko-Polskie Warsztaty Logiki Stosowanej” (od 2017). Corocznie organizowane są ogólnouniwersyteckie wykłady wybitnych uczonych zagranicznych – Memorial Lectures, które oprócz czynnika umiędzynarodowienia mają tę zaletę, że studenci II stopnia studiów mogą je zaliczyć jako zajęcia do wyboru w wymiarze 30 godz. W perspektywie najbliższych lat do zwiększenia mobilności międzynarodowej pracowników przyczyni się program Regionalne Inicjatywy Doskonałości i w jego ramach realizowany projekt „Filozofia i teologia w kontekście współczesnych przemian nauki” (2019-2022), zakładający aktywny współudział filozofów oraz intensywną wymianę naukową z zagranicznymi ośrodkami badawczymi.

Stale monitoruje się zakres i zasięg aktywności międzynarodowej nauczycieli akademickich i studentów. Wynik tych przeglądów stanowi podstawę stałej polityki pogłębienia umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego. Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się na różnych poziomach struktury uczelni. Na poziomie władz Wydziału Filozofii analizuje się skalę mobilności studentów oraz wyniki rekrutacji ze szczególnym uwzględnieniem studentów zagranicznych. Bierze się przy tym pod uwagę opinie studentów. Wszelkie wnioski i sugestie przekazuje się władzom rektorskim KUL, Działowi Komunikacji i Działowi Współpracy z Zagranicą oraz koordynatorowi kierunku studiów. Wyniki prowadzonych ocen wykorzystuje się w działaniach doskonalących program studiów. Natomiast w przypadku nauczycieli akademickich proces monitorowania aktywności międzynarodowej odbywa się na bieżąco, na poziomie Katedr, i związany jest z planami naukowymi poszczególnych pracowników i jednostek, w których są zatrudnieni. Formułuje się plany zagranicznych wyjazdów naukowych, współpracy międzynarodowej, w tym strategię zapraszania wybitnych uczonych jako prelegentów i profesorów wizytujących. Celem zasadniczym jest intensyfikacja współpracy międzynarodowej oraz wzbogacenie oferty dydaktycznej dla studentów filozofii.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki, sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, za sprawą skoordynowanych działań obejmujących dobry poziom kształcenia językowego studentów, nawiązywanie kontaktów z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, informowanie studentów i nauczycieli akademickich o możliwości korzystania z umów międzynarodowych, pomoc w rozwiązywaniu problemów dla wyjeżdżających i przyjeżdżających gości. Kryteria naboru do programu Erasmus+ są przejrzyste i jawne. Dzięki temu wzrasta systematycznie międzynarodowa mobilność. Studenci mają możliwość wykorzystania swoich kompetencji językowych w procesie uczenia się w językach obcych. Umiędzynarodowieniu sprzyja także intensywna współpraca w zakresie dydaktycznym i naukowym z wieloma zagranicznymi uczelniami. Współpraca ta stanowi istotny element procesu doskonalenia programu kształcenia na kierunku filozofia. Na bieżąco monitoruje się zakres i zasięg aktywności międzynarodowej nauczycieli akademickich i studentów. Wynik tych przeglądów stanowi podstawę stałej polityki pogłębienia umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Ze względu na niewielką liczbę studentów, kluczowym elementem systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest bieżące wsparcie ze strony kadry akademickiej. Wykładowcy na kierunku filozofia utrzymują bardzo dobry kontakt ze studentami oraz starają się uwzględniać ich potrzeby na każdym etapie procesu uczenia się. Zdaniem ZO PKA wykładowcy angażują się w prowadzenie zajęć i kładą nacisk na indywidualne podejścia do potrzeb studentów. Kadra akademicka oferuje dodatkowe spotkania w celu zainspirowania studentów do filozofii oraz rozwinięcia zainteresowań naukowych. Działania te są częstą praktyką i dużym stopniu motywują do osiągnięcia dobrych wyników. Wykładowcy zawsze przedstawiają godziny przeznaczone na konsultacje ze studentami. Studenci mają również formalne narzędzia umożliwiające zindywidualizowanie procesu uczenia się i dopasowanie do swoich potrzeb. Przesłanką uzyskania indywidualnej organizacji studiów jest wyjątkowe uzdolnienie studenta. Podstawy do wnioskowania o inny rodzaj indywidualizacji może być ciąża, niepełnosprawność, badania naukowe, podejmowanie pracy w celu utrzymania się na studiach, studia na więcej niż jednym kierunku oraz zaangażowanie na rzecz uczelni w ramach struktur samorządu studenckiego.

Studenci z wybitni mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnego toku studiów. Wiąże się to z przyznaniem opiekuna, który wspiera studenta podczas indywidualnych studiów. Opiekun jest proponowany przez studenta i zatwierdzany przez dziekana, dzięki czemu student samodzielnie może dokonać wyboru zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i planowanym rozwojem podczas studiów. Warto również zauważyć, że ze względu na niewielką ilość studentów na kierunku, wykładowcy bezpośrednio angażują się w proces uczenia się studentów. Zdaniem ZO PKA studenci są traktowani indywidualnie, dzięki czemu bez uzyskania indywidualnego toku studiów mogą liczyć na wsparcie w zakresie rozwoju naukowego i badawczego.

Zdaniem ZO PKA Studenci anglojęzycznego odpowiednika kierunku filozofia otrzymują odpowiednie wsparcie ze strony uczelni w procesie uczenia się. Występują jednak problemy komunikacyjne wynikające z braku odpowiedniego poziomu biegłości w posługiwaniu się językiem angielskim przez część administracji, co znacząco utrudnia komunikację. Poruszona została również kwestia tłumaczenia systemu E-KUL oraz wielu maili i informacji dotyczących aktywności dodatkowej, które nie są tłumaczone na języka angielski. Wykładowcy aktywnie wspierają studentów w procesie uczenia się oraz dysponują bardzo dobrym poziomem języka angielskiego, co pozytywnie wpływa na możliwości rozwoju naukowego.

Pracownicy administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego pełnią ważną rolę w mechanizmie wsparcia studentów. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA

pracownicy wspierający proces uczenia się są bardzo pomocni i doskonale przygotowani do swoich obowiązków. Dziekanat jest otwarty na studentów i zachęca do zgłaszania uwag dotyczących studiów, programu studiów oraz elementów wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i uwag dotyczących studiów bezpośrednio do administracji oraz władz uczelni lub poprzez system E-KUL. Skargi są rozpatrywane przez władze właściwej jednostki.

Pracownicy wspierający proces uczenia się odpowiedzialni za sprawy wsparcia materialnego oferują studentom możliwość uzyskania wszystkich informacji oraz pomoc w uzupełnianiu wniosków stypendialnych. Studenci w pełni znają rodzaje wsparcia materialnego dostępnego na Uczelni oraz mogą uzyskać niezbędne informacje i wsparcie w uzupełnianiu wniosków ze strony pracowników administracyjnych. Uczelnia prowadzi dwa dodatkowe programy stypendialne: „Startuj z TP KUL” Towarzystwa Przyjaciół KUL (dla studentów spoza terenu Lublina z miejscowości do 100 tys. mieszkańców) oraz Stypendium Fundacji Potulickiej (dla studentów z terenów wiejskich i rodzin wielodzietnych) uczelnia oferuje studentom możliwość otrzymania stypendiów za osiągnięcia naukowe w postaci stypendium MNiSW, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL (program „Startuj z KUL” , „dla studentów bezinteresownie działających na rzecz KUL” oraz stypendium Jubileuszu 100-lecia KUL). Dla studentów pierwszych lat organizowany jest „Tydzień Adaptacyjny”, podczas którego odbywają się szkolenia m.in. z praw i obowiązków studenta oraz zasad BHP. Podczas wydarzenia są prezentowane organizacje studenckie, baza sportowa, oferta Studium Wychowania Fizycznego i sportu oraz Duszpasterstwa Akademickiego.

Reprezentacją studentów filozofii jest Samorządu Studentów Wydziału Filozofii KUL oraz uczelniany samorząd studentów KUL. Na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA reprezentanci samorządu Wydziału zaznaczyli dobrą współpracę z władzami uczelni, dzięki czemu możliwe jest stałe doskonalenie działań dla studentów oraz systemu wsparcia. Studenci mają również zapewnioną odpowiednią reprezentację we wszystkich wymaganych organach. Szczególnie istotną kwestią jest możliwość swobodnego wpływu na proces doskonalenia jakości kształcenia przez opiniowanie programów studiów oraz omawianie ankiet ewaluacyjnych. Zapewnione są również wsparcie finansowe oraz infrastrukturalne.

Zapewnione jest również wsparcie z zakresu aktywności sportowych oraz artystycznych. Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II działa Akademicki Związek Sportowy wspierany przez władze uczelni. Studenci mają również możliwość udziału w wydarzeniach aktywizujących organizowanych przez samorząd studencki. Organizowane są wystawy między innymi w Muzeum KUL jak i również wydarzenia artystyczne.

Studenci kierunku filozofia mają możliwość zaangażowania się w działalność Koła Filozoficznego Studentów KUL, o bardzo długiej i bogatej tradycji naukowo-akademickiej. Koło naukowe otrzymuje wsparcie ze strony uczelni oraz samorządu studenckiego. Zapewnione są odpowiednie warunki infrastrukturalne związane z rezerwacjami sal. Koło otrzymuje również stosowne wsparcie finansowe. Wsparciem w działaniu jest pomoc merytoryczna i organizacyjna ze strony Kuratora koła, który odpowiada za kwestie organizacyjne takie jak wynajem sal. Koło skupia się na działalności popularyzatorskiej oraz prowadzi działalność organizacyjną i naukową, polegającą m.in. na organizowaniu i współorganizowaniu konferencji naukowych. W roku 2019 Koło Naukowe Filozofów zorganizowało po raz 61 „Tydzień Filozoficzny” zawierające m.in. część referatową oraz debaty studenckie. Wydarzenie to jest niezwykle ważne dla całego Wydziału oraz kadry akademickiej ze względu na liczne debaty i wykłady gości z całej Polski oraz zagranicznych gości. Przy kolejnym

działa również klub dyskusyjny – ORFEUSZ które ma na celu integrację środowiska akademickiego. W ramach tych wydarzeń organizowane są również spotkania i wykłady w języku angielskim, dając możliwość zaangażowania studentów anglojęzycznych w działalność.

Na kierunku funkcjonuje ogólnouniwersyteckie Biuro Karier. W ramach swojej działalności Biuro zajmuje się organizacją szkoleń, praktyk oraz ofert pracy dla studentów, którzy mają również możliwość konsultacji i uzyskania pomocy w zakresie kwestii związanych z przedsiębiorczością oraz rynkiem pracy. Oferowane są programy takie jak KUL Carriers, w ramach którego studenci mogą rozwijać kompetencje z zakresu działalności gospodarczej oraz pozyskiwania partnerów i marketingu. W Biurze zatrudniony jest również doradca zawodowy, który udziela niezbędnego wsparcia z zakresu przedsiębiorczości i procesów rekrutacyjnych. Biuro Karier bierze aktywny udział w życiu uczelni organizując Dni Kariery oraz program mentoringowy angażujący absolwentów do wspierania aktualnych studentów. Znaczna część studentów obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA jest zaznajomiona z działalnością biura, lecz ze względu na specyfikę kierunku nie są zainteresowani ofertą. Zdaniem studentów wynika to z braku potrzeb związanych z zatrudnieniem poza sektorem szkolnictwa. W opinii studentów działania Biura Karier są jednak widoczne i dobrze zorganizowane

Studenci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać wsparcie z strony Pełnomocnika Rektora ds. studentów niepełnosprawnych, który od wielu lat jest niezwykle zaangażowany w organizację wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA zaznaczyli, że na początku studiów są informowani o sposobach wsparcia oraz miejscach, gdzie taką pomoc można uzyskać. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość między innymi wydłużenia czasu pisania egzaminów oraz zmiany formy egzaminu. Dostępna jest również pomoc tłumacza języka migowego oraz stała pomoc asystenta osobistego lub dydaktycznego. Studenci mogą otrzymać spersonalizowane materiały naukowe dostosowane do ich potrzeb. Dodatkowo na uczelni funkcjonuje Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL CAN. Głównymi obszarami wsparcia są: pomoc materialna, organizacja toku studiów (m.in. pomoc w organizacji odpowiedniej formy zaliczeń i egzaminów, aplikowanie do programu PO WER umożliwiającego studentom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w międzynarodowej wymianie akademickiej), transport i poruszanie się w obrębie uczelni (m.in. osoby mające trudność w poruszaniu się między budynkami KUL mogą liczyć na pomoc asystentów). Formy wsparcia są dopasowane do specyfiki niepełnosprawności. Należy szczególnie wyróżnić funkcjonowanie na KUL Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, które zajmuje się dostosowywaniem wszelkich materiałów naukowych i dydaktycznych studentom z niepełnosprawnościami wzrokowymi. Centrum jest świetnie przystosowane do potrzeb studentów i zapewnia możliwość uzyskania zaadaptowanego materiału dydaktycznego w bardzo krótkim czasie.

W ramach wsparcia psychologicznego funkcjonuje Duszpasterstwo Akademickie. Warto jednak rozważyć zapewnienie studentom wsparcia psychologa. Uczelnia nie prowadzi działań antydyskryminacyjnych w związku z brakiem incydentów związanych z dyskryminacją wśród studentów i pracowników. Nie są również prowadzone działania informacyjne lub mające na celu zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji. W związku z brakiem odpowiednich mechanizmów działań w tej kwestii ZO PKA rekomenduje podjęcie działań mających na celu wprowadzenie takich mechanizmów dla studentów oraz pracowników uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Funkcjonujący na kierunku i Uczelni system wsparcia skutecznie motywuje i inspirowa studentów w procesie uczenia się. Kadra akademicka jest otwarta na potrzeby studentów, a władze uczelni chętnie implementują rozwiązania proponowane przez studentów. Zapewnione jest odpowiednie wsparcie studentom wybitnym, z niepełnosprawnościami oraz w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. Samorząd studencki jest wspierany przez władze uczelni, w związku z czym może skutecznie spełniać swoje zadania. Studenci kierunku są traktowani indywidualnie i mogą swobodnie zgłaszać swoje uwagi dotyczące uczelni. Studenci anglojęzyczni otrzymują wsparcie ze strony uczelni, z wyłączeniem problemów komunikacyjnych ze strony administracji nie mówiącej w języku angielskim. Związane z tradycją Wydziału i uczelni Koło Filozoficzne Studentów KUL działa na bardzo szerokim polu i przy wsparciu ze strony uczelni. Wsparcie oferowane studentom kierunku filozofia jest kompleksowe i zindywidualizowane. Zapewnione są również możliwości rozwoju z zakresu przedsiębiorczości oraz kompetencji społecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych - Jednostka zapewniająca kompleksowe wsparcie w dostosowywaniu materiałów dydaktycznych i naukowych do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami wzrokowymi. Dzięki wyodrębnieniu Centrum od innych sekcji administracji uczelnianej, pracownicy mogą w pełni poświęcić się wspieraniu studentów z niepełnosprawnościami wzrokowymi. Centrum oferuje wiele alternatywnych materiałów dydaktycznych dla studentów. Studenci są również odpowiednio informowani o prowadzonych działaniach, w związku z czym mogą swobodnie korzystać z usług Centrum. Adaptowanie materiałów dydaktycznych przez konkretną jednostkę odciąża również pracowników dydaktycznych i naukowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	Tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	Tak
3.	Zasady rekrutacji	Tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	Tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	Tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	Tak
7.	Aktualne programy studiów	Tak
8.	Sylabusy	Tak
9.	Kompletność sylabusów	Tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	Tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	Częściowo
12.	Erasmus	Tak
13.	Most	Tak
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	Tak
15.	Harmonogram zajęć	Tak
16.	Regulamin studiów	Tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	Tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	Tak
19.	Biuro Karier	Tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	Tak
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	Tak

Na kierunku filozofia dostęp do informacji zapewniony jest dzięki stronie internetowej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II w Lublinie. Strona jest przejrzysta i aktualizowana na bieżąco, a także przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępne są informacje na temat aktualnych i archiwalnych programów studiów. Na stronie można uzyskać wszystkie niezbędne

informacje dotyczące przebiegu studiów, rekrutacji oraz wsparcia dla studentów. Zarówno na stronie jak i w elektronicznym systemie obsługi studiów E-KUL znajdują się sylabusy z przedmiotów w wersji elektronicznej. W związku z możliwością swobodnego przeglądania kart przedmiotów, kandydaci mają możliwość zapoznania się ze szczegółami dotyczącymi zajęć jeszcze przed zapisaniem się na kierunek. Strona uczelni jest przejrzysta i nowoczesna. Zawiera odpowiednie mechanizmy pozwalające na używanie jej przez osoby z niepełnosprawnościami wzrokowymi. Materiały znajdujące się na stronie są aktualizowane, jednak nie wykazano procedur systematycznego monitorowania aktualizacji. Pozycjonowanie strony w sieci zapewnia swobodny dostęp do strony i ułatwia znalezienie jej w przypadku posiadania podstawowych informacji. Uczelnia publikuje również odpowiednie dokumenty w Biuletynie Informacji Publicznej.

System E-KUL zapewnia studentom dostęp do informacji na temat przebiegu studiów. Zdaniem ZO PKA E-KUL działa bez zakłóceń i spełnia wymagania techniczne – dostęp do informacji nie zależy od żadnego specjalnego oprogramowania. Jest jednocześnie przejrzysty i łatwy w obsłudze. Strona internetowa jest w pełni przetłumaczona na język angielski, jednak E-KUL nie posiada takiego tłumaczenia. W celu uzyskania informacji w języku angielskim można skorzystać z tłumaczenia dostępnego w przeglądarce, jednak nie wszyscy studenci na kierunku filozofia wiedzą o takiej możliwości. Warto zastanowić się nad stworzeniem tłumaczenia bez konieczności wykorzystania translatora przeglądarki.

Zespół oceniający PKA rekomenduje umieszczenie na stronie internetowej kryteriów merytorycznych stawianych pracom dyplomowym.

Zespół oceniający PKA nie uzyskał informacji na temat procedur systematycznego monitorowania zakresu i jakości publicznie dostępnej informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Strona internetowa KUL zapewnia dostęp do informacji na temat warunków rekrutacji oraz samego procesu studiów. Strona jest czytelna i zaktualizowana oraz w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do informacji jest zapewniony niezależnie od posiadanego sprzętu i oprogramowania. Treści na stronie, w systemie E-KUL oraz w BIP są na bieżąco aktualizowane i uzupełniane. Zapewnione jest tłumaczenie strony, a w przypadku systemu E-KUL dostosowanie tłumacza do potrzeb związanych z tłumaczeniem.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W jednostce wyznaczony został zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, a ich kompetencje i zakres odpowiedzialności zostały w sposób przejrzysty określone.

Podstawowym jest Uchwała 723/II/11 Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Określa ona, że na poziomie ogólnouniwersyteckimi nad jakością kształcenia czuwa Uniwersytecka Komisja ds. Jakości kształcenia. Proces projektowania i zmian w programie studiów dokonuje się jednak na poziomie Wydziału.

Za projektowanie programu studiów odpowiedzialna jest powołana przez dziekana Komisję Programową. Przygotowane przez nią projekty zatwierdza Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia jest odpowiedzialna także za systematyczne, okresowe weryfikowanie programów i efektów kształcenia kierunków studiów oraz przeprowadzanie konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

W/w akty prawne określają zatem nie tylko odpowiednie ciała odpowiedzialne za jakość kształcenia, lecz także zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów.

W/w kolegialne organy dokonują systematycznej – dorocznej - oceny programu studiów. Ocena obejmuje wszystkie istotne elementy programu. Jedynym niedociągnięciem w działaniu w/w systemu, zauważonym przez ZO PKA było przeoczenie niedoszacowania liczby punktów ECTS przypisanych praktykom zawodowym. W/w ocena dokonywana jest na bazie opinii formułowanych przez interesariuszy wewnętrznych – pracowników i studentów - oraz interesariuszy zewnętrznych – członków Konwentu Pracodawców.

Jakość kształcenia na kierunku filozofia podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom dokonywanym w ramach procedur akredytacyjnych PKA. Wyniki tych ocen są podawane do publicznej wiadomości. Jednostka wykorzystuje wyniki tych ocen do doskonalenia jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Odpowiednimi aktami prawnymi został wyznaczony zespół osób odpowiedzialnych za czuwanie nad jakością kształcenia. Zostały formalnie przyjęte i zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów i są one stosowane. Prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji. W w/w procesie biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

Jakość kształcenia poddawana jest cyklicznym zewnętrznym ocenom, które są wykorzystywane w działaniach doskonalących podejmowanych przez Jednostkę.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Wizytacja poprzedzająca bieżącą wizytację odbyta w roku akademickim 2011/2012 zakończyła się oceną wyróżniającą. W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA (Uchwała Nr 1035 /2011 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 grudnia 2011 r.) nie sformułowano żadnych zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W związku z brakiem zaleceń o charakterze naprawczym Uczelnia nie podjęła działań w celu usunięcia błędów i niezgodności.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl